

Kultuuriministeeriumi 2006.  
aasta raamatupidamise  
aastaruande audit riigi  
koondaruandele hinnangu  
andmiseks



## Sisukord

<b>Riigikontrolli hinnang ja tähelepanekud kontrollitud tehinguklasside raamatupidamise aastaaruandes kajastamise õigsuse kohta</b>	<b>2</b>
<b>Riigikontrolli hinnang ja tähelepanekud kontrollitud majandustehingute seaduslikkuse kohta</b>	<b>5</b>
<b>Eelmise aasta auditi soovituste rakendamine</b>	<b>6</b>
<b>Riigikontrolli soovitused ning kultuuriministri vastus</b>	<b>7</b>
<b>Ülevaade Kultuuriministeeriumist</b>	<b>8</b>
<b>Auditi iseloomustus</b>	<b>8</b>
<b>Riigikontrolli varasemad auditid Kultuuriministeeriumis</b>	<b>12</b>

## Riigikontrolli hinnang ja tähelepanekud kontrollitud tehinguklasside raamatupidamise aastaaruandes kajastamise õigsuse kohta

### Hinnang kontrollitud tehinguklasside kajastamise õigsusele

1. **Riigikontrolli hinnangul on kontrollitud tehinguklasside saldod Kultuuriministeeriumi raamatupidamise aruandes 31.12.2006. a seisuga olulises osas õigesti kajastatud.**
2. Kultuuriministeeriumi aastaaruande näitajate õigsusele hinnangu andmise käigus hindas Riigikontroll ainult riigi majandusaasta koondaruande seisukohalt oluliste tehinguklasside (vt tabel lk 9–10) vastavust raamatupidamise seadusele, rahandusministri vastavatele määrustele ning raamatupidamise heale tavale.

### Tähelepanekud kontrollitud tehinguklasside kajastamise kohta

**Tähelepanek** – auditi leid, mis summa ebaolulisuse tõttu Riigikontrolli arvamust kontrollitud tehinguklasside õigsuse kohta ei mõjuta, küll aga viitab vajakajäämistele sisekontrollisüsteemis.

#### Kajastamata kinnisvarainvesteeringud

3. Kultuuriministeeriumi valitsemisala raamatupidamise aastaaruandes ei ole kajastatud kinnisvarainvesteeringutena kõiki hoone osasid, mis on üürile antud avalikku sektorisse mittekuuluvatele üksustele ja eraisikutele (korterid). Nii nagu 2005. aastal on ka 2006. aastal kinnisvarainvesteeringuna kajastamata hoone osasid Eesti Kontserdil Jõhvi Kontserdimajas 6,4 mln krooni ja Pärnu Kontserdimajas 3,1 mln krooni ning Vanemuise Teatril nn suure maja kohvikupind 1,9 mln krooni ja 15 korterit 3,1 mln krooni ulatuses.
4. Riigikontrolli hinnangul tagab hoone osade klassifitseerimine kasutuseesmärgist lähtuvalt kinnisvarainvesteeringuteks ning nendega tehtud tehingute õige kajastamine raamatupidamises ka kõikehõlmava ülevaate kinnisvarainvesteeringute korrashoiuks tehtud tegelikest kuludest. Praegu kajastatakse neid kulusid põhitegevusega seotud kinnistute, hoonete ja ruumide majandamiskulude hulgas.
5. **Riigikontrolli soovitus kultuuriministrile:** nõuda kõigilt valitsemisala asutustelt, et avalikust sektorist väljapoole kasutada antud hooned ja hoone osad arvestatakse raamatupidamises kinnisvarainvesteeringutena.

**Kultuuriministri vastus:** Kultuuriministeerium alustab konsolideerimisgrupi asutustes täiendavat järelevalvet kinnisvarainvesteeringute ühtsetel põhimõtetel kajastamise osas.

#### Puudused materiaalse põhivara arvestuses

6. Mõnes Kultuuriministeeriumi valitsemiseala asutuses ei järgitud põhivara inventuuride korraldamisel riigi raamatupidamise üldeeskirja ega ka ministeeriumi valitsemisala raamatupidamise sise-eeskirja nõudeid. Nii näiteks ei moodustanud Eesti Riikliku Sümfooniaorkestri direktor aastainventuuri läbiviimiseks inventeerimiskomisjoni, vaid kogu vara inventeeris orkestri mäenedžer. Eesti Ajaloomuuseumis oli aastainventuuri komisjoni esimeheks haldusdirektor, kes on materiaalselt vastutavaks isikuks suurele osale põhivarast; Muinsuskaitseametis koosnes inventeerimiskomisjon kolmest liikmest, kellest üks oli pearaamatupidaja ning kaks varaliselt vastutavat isikut, kelle vastusel on suur osa asutuse põhivarast. Seetõttu ei saa pidada neid inventuure usaldusväärseteks.

7. Eesti Kunstimuuseumis ei olnud põhivarana arvele võetud Kultuurkapitali toetusega soetatud kunstiteoseid. Näiteks 2006. a sai Eesti Kunstimuuseum Kultuurkapitalilt üle 30 000 kroonise maksumusega kunstiteoseid kümnel juhul, kokku 510 000 krooni väärtuses ning 2005. a viieteistkümnel juhul, maksumusega 684 500 krooni. Lisaks saadi 2006. a sama finantseerimisskeemi kasutades seitsmeteistkümnel juhul kunstiteoseid, mille soetamismaksumus jäi alla põhivarana kajastamise alampiiri, kokku 290 000 krooni väärtuses ning 2005. a kolmeteistkümnel juhul 193 000 krooni väärtuses. Kultuurkapitali mitterahalist finantseerimist ei kajastatud muuseumi raamatupidamises ning seetõttu on lisaks arvele võtmata põhivarale kajastamata ka tulu sihtfinantseerimisest 2006. a 800 000 krooni ning 2005. a 877 500 krooni ulatuses.

8. Mõnes valitsemisala asutuses lähtutakse lõpetamata ehitustööde raamatupidamises kajastamisel eelarves näidatud raha kasutamise otstarbest mitte aga kulude majanduslikust sisust. Näiteks:

- Eesti Vabaõhumuuseumi raamatupidamises kajastati lõpetamata ehituse kontol mitmete eksponaathoonete ning muude põhivaraobjektide remonditöid. 31.12.2006. a seisuga kanti lõpetamata ehituse kontolt 3,9 mln krooni ulatuses vara mitteamortiseeritavaks põhivaraks (museaalid) ning 1,6 mln krooni kajastati raamatupidamises lõpetamata ehituse allahindlusena, st kanti tegevuskuludesse. Üldeeskirja ja ministeeriumi raamatupidamise siseeeskirja kohaselt kajastatakse lõpetamata ehitusena etapiviisilised põhivara soetused ning need võetakse arvele põhivarana pärast tööde valmimist ja kasutusele võtmist. Vabaõhumuuseumi raamatupidamises aga kajastati lõpetamata ehitusena kõiki väljaminekud, mis tehti investeeringuteks ette nähtud raha arvel.
- 2006. a riigieelarves nähti ette Eesti Vabaõhumuuseumi kommunikatsioonideks ja detailplaneeringuks 1,15 mln krooni, millest kulutati ainult 231 975 krooni. Auditi käigus selgus, et kommunikatsioonideks ja detailplaneeringuks mõeldud raha arvel osteti ka pulberkustuteid 84 700 krooni eest ja raamatupidamises kajastati nende maksumus lõpetamata ehitusena. Riigikontrolli hinnangul on investeeringuteks ettenähtud raha arvel tehtud tegevuskuludid ja nende kajastamisel raamatupidamises lähtunud eelarves näidatud raha kasutamise otstarbest, mitte aga kulude majanduslikust sisust.
- Eesti Vabaõhumuuseumis ei ole enamik eksponaathooneid (talukompleksid) raamatupidamises arvel põhivarana, sest kõik parendused ja eksponaathoonetes vara soetused, mis tehakse majandamiskuludeks ettenähtud raha arvel, kajastatakse raamatupidamises jooksva aasta majandamiskuludes. Nii näiteks ehitati Kõstriaseme talu laudale uus katus, mis maksis 80 590 krooni; Kolga rehemajale katus – 159 600 krooni; Kalma tuuliku tiibade eest maksti ettemaksu 200 000 krooni (kokku on tiibade maksumus 470 000 krooni), Härjapea/Kutsari tallu osteti XX sajandi kolmekümnendate aastate sisustust ja majapidamistarbeid 32 950 krooni eest jms. Seetõttu on raamatupidamises kajastatud põhivara väiksemana ja tegevuskulud suuremana.

9. Auditi käigus tuvastati, et Eesti Kunstimuuseumi raamatupidamises ei ole põhivarana arvele võetud Niguliste kiriku platsi sillutise vahetustöid 330 700 krooni ulatuses, mistõttu on põhivara kajastatud väiksemana ja tegevuskulusid suuremana.

10. Riigikontrolli hinnangul ei toimi valitsemisala asutustes sisekontrolli-süsteem piisavalt, et tagada põhivara kõikehõlmavat ja õiget arvestust ning kajastumist finantsaruannetes. Puudused põhivara arvestuses ja kontrollisüsteemis võivad olla riigivara hävimist ja kuritarvitusi soodustavaks teguriks. Samuti on vara kõikehõlmav ja täielik arvestus oluline õigete juhtimisotsuste vastuvõtmiseks.

11. **Riigikontrolli soovitusid kultuuriministrile:** Nõuda valitsemisala asutustelt kehtestatud arvestuspõhimõtete ja sisekontrollisüsteemi järgimist, et tagada põhivara säilimine ning kõikehõlmav ja õige arvestus. Nõuda, et renoveerimiseks ning investeerimiseks mõeldud raha kasutataks vastavuses eelarvega ja raamatupidamises kajastataks tehtud väljaminekud lähtuvalt nende majanduslikust sisust.

**Kultuuriministri vastus:** 1. Nõustume Riigikontrolli audiitorite poolt tehtud märkustega. Eesti Kunstimuuseum võtab 2006. aastal mitterahalise sihtfinantseerimisega saadud kunstiteosed põhivarana arvele 2007. a I poolaastal. Aruandeaastal analoogselt saadud varad kajastatakse vastavalt kehtivale seadusandlusele.

2. Eesti Vabaõhumuuseumi investeringuteks eraldatud finantseerimise arvelt tehtud tehingute raamatupidamisliku kajastamise osas hakatakse teostama täiendavat järelevalvet.

### **Tulude arvestuses on puudusi**

12. Kultuuriministeeriumi siseaudiitor tuvastas, et Muinsuskaitseameti raamatupidamisarvestuses ei ole alati järgitud tekkepõhist arvestusprintsipi. Näiteks on väljastatavate tegevuslubade riigilõivude, määratud trahvide ning sunnirahade arvestamisel kasutatud jätkuvalt kassapõhist arvestusprintsipi. Seetõttu ei ole raamatupidamisest võimalik saada objektiivset informatsiooni, kui palju on tegevuslubasid väljastamata ning kui suures osas on laekumata määratud trahve ja sunniraha. Sellisele järeldusele jõudsid ka Riigikontrolli audiitorid, kontrollides siseaudiitorite tehtud tööd. Probleemile juhtis Riigikontroll tähelepanu juba Muinsuskaitseameti 2004. a majandustegevust käsitlevas auditis.

13. **Riigikontrolli soovitus kultuuriministrile:** kohustada Muinsuskaitseametit kehtestama koheselt riigilõivude, trahvide ning sunnirahade tekkepõhine arvestus.

**Kultuuriministri vastus:** Muinsuskaitseameti direktori kinnitusel viiakse riigilõivude, trahvide ja sunnirahade tekkepõhine arvestus raamatupidamises sisse hiljemalt 01. septembriks 2007. a.

## Riigikontrolli hinnang ja tähelepanekud kontrollitud majandustehingute seaduslikkuse kohta

**Hinnang kontrollitud majandustehingute vastavusele riigieelarve seadustele**

**Tähelepanekud kontrollitud majandustehingute seaduslikkuse kohta**

**14. Valimisse langenud majandustehingud on sooritatud kooskõlas riigieelarve seadusega ning 2006. aasta riigieelarve ja lisaelarve seadusega.**

### Muinsuskaitseaduse rikkumine

15. Muinsuskaitseaduse järgi võib mälestisi konserveerida, restaureerida ja remontida ettevõtja või füüsiline isik, kellele on Muinsuskaitseamet väljastanud asjakohase tegevusloa. Auditi käigus tuvastati, et mõne mälestise ehitus- ja remonttööd olid teinud äriühingud, kellel puudus asjakohane tegevusloa. Näiteks tegi Eesti Vabaõhumuuseumis Härjapea/Kutsari eksponaathoonete ehitustööd Upa Ehituse OÜ, Eesti Ajaloomuuseumi Maarjamäe lossi abihoonet remontis Grūnestar OÜ.

16. Riigikontrolli hinnangul tuleb kultuuriväärtuste ja mälestiste säilimise ja asjatundliku remontimise tagamiseks kasutada ainult selliste ettevõtjate teenuseid, kellele on Muinsuskaitseamet väljastanud asjakohase tegevusloa.

17. **Riigikontrolli soovitus kultuuriministrile:** Nõuda Muinsuskaitseametilt järelevalve tugevdamist selle üle, et mälestistel teeksid töid ainult selleks õigust omavad isikud.

**Kultuuriministri vastus:** Kultuuriministeerium algatab vastavad tegevused olukorra parandamiseks.

### Riigihangete seaduse rikkumine

18. Auditi tulemusena selgus, et Kultuuriministeeriumi valitsemiseala asutustes ei järgitud mitmel juhul riigihangete seadust.

19. Osteti kaupu ja teenuseid, mille maht aastas ületas riigihanke seaduses ettenähtud piirmäär, **riigihanget** korraldamata. Näiteks ei korraldatud Eesti Kunstimuuseumis riigihanget infolehe Agent väljaandmiseks, kuigi 2006. a maksti Eesti Ekspress Kirjastuse ASile selle eest 510 578 krooni (koos käibemaksuga); Securitas Eesti ASilt osteti valvesüsteeme 450 747 krooni eest (ilma käibemaksuta). **Deklaratsioonid** olid Eesti Kunstimuuseumil esitamata lisaks eeltoodule ka mitme raamatu trükkimise ning ühe konsultatsiooniteenuse ostmise kohta.

20. **Riigikontrolli soovitus kultuuriministrile:** täiustada valitsemiseala sisekontrollisüsteemi, et tagada riigihangete seadusest kinnipidamine.

**Kultuuriministri vastus:** Kultuuriministeerium tugevdab järelevalvet Riigihangete seaduse täitmise üle.

**Riigihangete tulid korraldada**, kui eeldatav hankelepingu maksumus ilma käibemaksuta oli

- 1) asjade ostmise või teenuste tellimise korral 300 000 kr ja üle selle;
- 2) ehitustööde tellimise korral 2 miljonit kr ja üle selle.

Riigihangete seaduse kohaselt tuleb riigihangete korral, mille hankelepingu maksumus on ilma käibemaksuta asjade ostmisel või teenuste tellimisel 100 000 kr ja üle selle ning ehitustööde tellimisel 500 000 kr ja üle selle, võtta pakkumised vähemalt kolmelt pakkujalt<sup>1</sup> ja esitada kümne päeva jooksul pärast hankelepingu sõlmimist riiklikule riigihangete registrile **riigihanke deklaratsioon**.

<sup>1</sup> Riigihangete seadus, § 2 lg 8

## Riigivaraseaduse rikkumine

21. Auditi käigus tuvastati, et mõnel juhul ei ole täidetud riigivara registrisse andmete esitamise, kannete muutmise või kustutamise, andmete väljastamise ja riigivara registrist väljaarvamise korda. Nimetatud puuduste tõttu ei ole võimalik saada registrist usaldusväärset infot ega tagada riigivara otstarbeka kasutamise ja säilimise jälgimist. Näiteks:

- Eesti Vabaõhumuuseumi põhivararegistri ja riigivara registri võrdlemisel leiti, et riigivararegistrisse ei ole kantud muuseumi valve- ja tuletõrjesüsteem maksumusega 2 548 828 krooni, muuseumisisesed elektriside võrgud maksumusega 1 040 000 krooni.
- Eesti Riiklik Sümfooniaorkester ei ole riigivararegistrisse kandnud sümfooniaorkestri tarkvara programmi OPAS maksumusega 177 644 krooni.
- Eesti Kunstimuuseum ei ole riigivararegistrisse kandnud nelja valvesüsteemi kokku maksumusega 450 747 krooni ning Kumu kasutuses oleva serveri ühte seadet maksumusega 69 185 krooni.
- Eesti Ajaloomuuseum kandis riigivararegistrisse valvesüsteemid 228 230 krooni väärtuses hiljem, kui on ette nähtud. Õigeaegselt ei ole registreeritud Pirita teel / Maarjamäel olevad rajatised ning teed maksumusega vastavalt 780 910 krooni ja 566 946 krooni. Muuseumi direktori selgituse kohaselt olevat nende riigivararegistrisse kandmise kohta ministeeriumile taotlus esitatud.

22. **Riigikontrolli soovitus kultuuriministrile:** Tagada, et riigivararegistris oleks õiged andmed.

**Kultuuriministri vastus:** Riigivara registrisse kandmata varade osas esitatakse andmed hiljemalt 30.09.2007. a.

## Eelmise aasta auditi soovituste rakendamine

23. Eelmise aasta auditi aruandes “Kultuuriministeeriumi valitsemisala 2005. aasta raamatupidamise korraldus ja tehingute seaduslikkus” tehtud ettepanekute järelkontrollil selgus, et ministeerium on ellu viinud enamiku Riigikontrolli tehtud ettepanekutest. Paranenud on sisekontrollisüsteemide toimimine, kinnisvarainvesteeringute kajastamine, põhivara arvestuse ning aastainventuuride korraldus. Kuid kõikides asutustes ei taga sisekontrollisüsteem endiselt riigivara registrisse kannete õigeaegset tegemist ja riigihangete seaduse järgimist.

/allkirjastatud digitaalselt/

Sale Ajalik

III auditiosakonna auditijuht peakontrolöri ülesannetes



## Riigikontrolli soovitused ning kultuuriministri vastus

Kultuuriminister saatis 12.07.2007. a oma vastuse Riigikontrolli auditi aruande eelnõule.

### Kultuuriministri üldine kommentaar auditiaruande kohta

Täname Teid Kultuuriministeeriumi haldus- ja valitsemisalas professionaalselt läbiviidud auditi ja tehtud soovituste eest.

Riigikontrolli soovitused	Kultuuriministri vastus
<p><b>Põhivara klassifitseerimine</b></p> <p>5. Riigikontrolli soovitus kultuuriministrile: Nõuda kõigilt valitsemisala asutustelt, et avalikust sektorist väljapoole kasutada antud hooned ja hoone osad arvestatakse raamatupidamises kinnisvarainvesteeringutena. (p-d 3-4)</p>	<p>Kultuuriministri vastus:</p> <p>Kultuuriministeerium alustab konsolideerimisgrupi asutustes täiendavat järelevalvet kinnisvarainvesteeringute ühtsetel põhimõtetel kajastamise osas.</p>
<p><b>Vara arvestus ja säilimise tagamine</b></p> <p>11. Riigikontrolli soovitused kultuuriministrile: Nõuda valitsemisala asutustelt kehtestatud arvestuspõhimõtete ja sisekontrollisüsteemi järgimist, et tagada põhivara säilimine ning kõikehõlmav ja õige arvestus. Nõuda, et renoveerimiseks ning investeerimiseks mõeldud raha kasutatakse vastavuses eelarvega ja raamatupidamises kajastatakse tehtud väljaminekud lähtuvalt nende majanduslikust sisust. (p-d 6-10)</p>	<p>Kultuuriministri vastus:</p> <p>1. Nõustume Riigikontrolli audiitorite poolt tehtud märkustega. Eesti Kunstimuuseum võtab 2006. aastal mitterahalise sihtfinantseerimisega saadud kunstiteosed põhivarana arvele 2007. a I poolaastal. Aruandeaastal analoogselt saadud varad kajastatakse vastavalt kehtivale seadusandlusele.</p> <p>2. Eesti Vabaõhumuuseumi investeeringuteks eraldatud finantseerimise arvelt tehtud tehingute raamatupidamisliku kajastamise osas hakatakse teostama täiendavat järelevalvet.</p>
<p><b>Tekkepõhise arvestuse korraldamine</b></p> <p>13. Riigikontrolli soovitus kultuuriministrile: Kohustada Muinsuskaitseametit kehtestama koheselt riigilõivude, trahvide ning sunnirahade tekkepõhine arvestus. (p 12)</p>	<p>Kultuuriministri vastus:</p> <p>Muinsuskaitseameti direktori kinnitusel viiakse riigilõivude, trahvide ja sunnirahade tekkepõhine arvestus raamatupidamises sisse hiljemalt 01. septembriks 2007. a.</p>
<p><b>Järelevalve tugevdamine</b></p> <p>17. Riigikontrolli soovitus kultuuriministrile: Nõuda Muinsuskaitseametilt järelevalve tugevdamist selle üle, et mälestistel teeksid töid ainult selleks õigust omavad isikud. (p-d 15-16)</p>	<p>Kultuuriministri vastus:</p> <p>Kultuuriministeerium algatab vastavad tegevused olukorra parandamiseks.</p>
<p><b>Riigihangete seaduse järgimine</b></p> <p>20. Riigikontrolli soovitus kultuuriministrile: Täiustada valitsemisala sisekontrollisüsteemi, et tagada riigihangete seadusest kinnipidamine. (p-d 18-19)</p>	<p>Kultuuriministri vastus:</p> <p>Kultuuriministeerium tugevdab järelevalvet Riigihangete seaduse täitmise üle.</p>
<p><b>Riigivaraseaduse järgimine</b></p> <p>22. Riigikontrolli soovitus kultuuriministrile: Tagada, et riigivararegistris oleks õiged andmed. (p 21)</p>	<p>Kultuuriministri vastus:</p> <p>Riigivara registrisse kandmata varade osas esitatakse andmed hiljemalt 30.09.2007. a.</p>

## Ülevaade Kultuuriministeeriumist

Kultuuriministeeriumi finantsolukorra ning majandustegevuse tulemuste kajastamise eest 2006. aastal vastutasid minister Raivo Palmaru ja kantsler Siim Sukles. Kultuuriministeeriumi ja tema valitsemisala raamatupidamist korraldas pearaamatupidaja Ülle Aron.

Kultuuriministeeriumi valitsemisalas oli 2006. aastal lisaks ministeeriumile 25 riigiasutust, sh

- Muinsuskaitseamet;
- viis teatrit – Teater Vanemuine, Eesti Riiklik Nukuteater, Teater Vanalinnastudio; Pärnu Teater Endla; Viljandi Draamateater Ugala;
- kolm kontsertorganisatsiooni - Eesti Kontsert, Eesti Riiklik Sümfooniaorkester, Eesti Filharmoonia Kammerkoor;
- kaks raamatukogu – Eesti Lastekirjanduse Teabekeskus ja Eesti Hoiuraamatukogu;
- kümme keskmuseumi: Eesti Ajaloomuuseum, Eesti Arhitektuurimuuseum, Eesti Kunstimuuseum, Eesti Meremuuseum, Eesti Teatri- ja Muusikamuuseum, Eesti Vabaõhumuuseum, Eesti Rahva Muuseum, Eesti Spordimuuseum, Eesti Tarbekunsti- ja Disainimuuseum, Eesti Tervishoiumuuseum;
- üks riigimuuseum – Tartu Kunstimuuseum;
- muud asutused – Rahvakultuuri Arendus- ja Koolituskeskus, Ennistuskoda “Kanut”, Võru Instituut.

Ministeeriumi valitsemisalas tegutseb 13 sihtasutust: Eesti Filmi SA, Eesti Laulu- ja Tantsupeo SA, Kunstimuuseumi Ehituse SA, SA Vanalinna Teatrimaja, SA Tartu Jaani Kirik, SA Virumaa Muuseumid, SA Kultuurileht, SA UNESCO Eesti Rahvuslik Nõukogu, SA Narva Aleksandri Kirik, SA Eesti Draamateater, SA Rakvere Teatrimaja, SA Vene Teater, SA Tehvandi Spordikeskus.

Valitsemisalas on AS Sakala Keskus, mille kõik aktsiad kuuluvad riigile ja OÜ Eesti Näitemängu-agentuur, kus riigi osalus on 89%.

Avalik-õiguslikud juriidilised isikud on Eesti Televisioon, Eesti Raadio, Rahvusooper Estonia, Eesti Rahvusraamatukogu, Eesti Kultuurkapital.

31.12.2006. a seisuga oli Kultuuriministeeriumi valitsemisala konsolideeritud bilansimaht 2,5 miljardit krooni. Võrreldes 2005. aastaga suurenes bilansimaht 0,6 miljonit krooni ehk 31,6%. Bilansimahust moodustas põhivara 98%. Tegevustulud (ilma riigieelarve tuludeta) moodustasid 829 miljonit krooni. Valitsemisala 2006. aasta eelarve täitmine oli 2,1 miljardit krooni ehk 95,5%.

Kultuuriministeeriumi valitsemisala 2006. a majandusaasta raamatupidamise aastaaruandesse on konsolideeritud ministeeriumi kui üksikasutuse ning tema valitsemisala 25 riigiasutuse (raamatupidamiskohustuslase üksuse) 2006. aasta raamatupidamise andmed.

Ministeeriumi raamatupidamise aastaaruande õigsust kinnitasid oma allkirjaga minister ja kantsler.

## Auditi iseloomustus

Riigieelarve seaduse järgi peab Riigikontroll andma hinnangu riigi 2006. aasta majandusaasta koondaruande õigsusele ja tehingute seaduslikkusele.

## Auditi eesmärk

Auditi eesmärgiks on anda hinnang riigi majandusaasta koondaruande seisukohalt oluliste Kultuuriministeeriumi aastaaruande saldode ja nende aluseks olnud tehingute seaduslikkuse kohta. Lisaks hinnangule on toodud välja kontrollitud valdkondades raamatupidamises parandamata vead, olulisemad tähelepanekud raamatupidamiskorralduse, tehingute seaduslikkuse ja sisekontrollisüsteemi kohta. Auditi eesmärgiks ei olnud anda hinnangut ministeeriumi raamatupidamise aruandele tervikuna ja kõikidele tehingutele, samuti ka raamatupidamisarvestuse- ja aruandluse üldisele korraldusele ministeeriumi valitsemisalas. Riigieelarve seaduse kohaselt on see ministeeriumi siseauditi eest vastutava isiku ülesandeks.

## Hinnangu andmise kriteeriumid

Hinnangu andmisel tugines Riigikontroll järgmistele kriteeriumidele:

- varad, kohustused ja majandustehingud on aruannetes kajastatud täielikult ja aritmeetiliselt õigesti ning avalikustatud ja klassifitseeritud arusaadavalt;
- varad ja kohustused on tegelikult olemas, kuuluvad Kultuuriministeeriumile ja on näidatud õiges väärtuses;
- majandustehingud on aruandeperioodil tegelikult toimunud ja kajastatud õiges perioodis;
- majandustehingud on olulises osas kooskõlas tähtsamate asjakohastes regulatsioonides sisalduvate nõuetega.

Hinnangu andmisel tehingute seaduslikkusele kinnitab Riigikontroll, et kontrollitud tehingud on sooritatud, lähtudes riigieelarve seadusest ning 2006. aasta riigieelarve ja lisaelarve seadusest. Lisaks hinnati, kas valimisse langenud majandustehingud on kooskõlas riigihangete seaduse ja riigivaraseadusega.

## Auditi ulatus ja käsitusviis

Riigikontroll auditeeris Kultuuriministeeriumis riigi majandusaasta koondaruande seisukohalt olulisi tehinguklasse, mille saldod 2006. a lõpu seisuga on esitatud tabelis.

**Tabel. Riigi majandusaasta koondaruande seisukohalt olulised Kultuuriministeeriumi aastaaruande kirjed ja saldod**

Tehinguklassi nimetus	Tehinguklassi saldo KUMi valitsemisala 2006. a konsolideeritud raamatupidamise aastaaruandes ( tuh kr)	Auditeeritud asutus	Auditeeritud asutuste tehinguklassi saldod kokku 31.12.2006. a seisuga ( tuh kr)
Osalused sihtasutustes, tütar- ja sidusettevõtetes	368 999	Kultuuriministeerium	368 999
Kinnisvara-investeeringud	22 351	Eesti Hoiuraamatukogu Muinsuskaitseamet Viljandi Draamateater Pärnu Teater Endla	8 992
Materiaalne põhivara	2 077 775	Muinsuskaitseamet Eesti Hoiuraamatukogu Eesti Kontsert Eesti Riiklik Sümfooniaorkester Eesti Ajaloomuseum	1 424 948

Laenukohustused ( lühi- ja pikaajalised)	279 713	Eesti Kunstimuuseum Eesti Vabaõhumuuseum Ennistuskoda Kanut Tartu Kunstimuuseum Eesti Kontsert	225 019
Võlad hankijatele	25 094	Eesti Rahva Muuseum	13 242
Võlad töövõtjatele	21 565	Teater Vanemuine	6 548
Tulud majandus- tegevusest	175 416	Eesti Kontsert Eesti Filharmoonia Kammerkoor Eesti Vabaõhumuuseum Viljandi Draamateater Ugala Teater Vanemuine Ennistuskoda Kanut Tartu Kunstimuuseum	82 683
Saadud sihtfinantseerimine	652 685	Eesti Rahva Muuseum Eesti Kunstimuuseum	610 219
Antud sihtfinantseerimine	-1 183 202	Kultuuriministeerium Muinsuskaitseamet	-59 303
Majandamiskulud	-212 170	Eesti Riiklik Sümfooniaorkester Eesti Filharmoonia Kammerkoor Eesti Ajaloomuuseum Viljandi Draamateater Ugala Tartu Kunstimuuseum	- 20 490
Materiaalse põhivara amortisatsioon	-41 870	Muinsuskaitseamet Eesti Hoiuraamatukogu Eesti Kontsert Eesti Riiklik Sümfooniaorkester Eesti Ajaloomuuseum Eesti Kunstimuuseum Eesti Vabaõhumuuseum Ennistuskoda Kanut Tartu Kunstimuuseum	- 18 997
Tulem osalustest	-76 084	Kultuuriministeerium	-76 084

Kultuuriministeeriumi 2006. aasta konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande hinnangu andmiseks tegid kontrollitoiminguid ministeeriumi valitsemisala üksikasutustes erinevad kontrollijad: siseaudiitorid, vannutatud audiitorid, asutuse enda siseauditi üksus või audiitorfirma. Ministeeriumi ja allasutuste siseaudiitorid valmistasid kontrollimise ette ja sooritasid selle, lähtudes valdavalt Rahandusministeeriumi koostatud finantsauditi käsiraamatust ning Kultuuriministeeriumi siseauditiosakonna esitatud nõuetest. Kontrollitoimingutega hõlmati suur osa valitsemisalast, siseauditi eest vastutava isiku hinnangu koostamise ajaks ei olnud andmed vaid ühe asutuse kontrollimise tulemuse kohta.

Kontrollitoimingute tulemusena jõudis Riigikontroll arvamusele, et riigi majandusaasta koondaruande hinnangu andmisel saab tugineda sise- ja välisaudiitorite tööle ning siseauditi eest vastutava isiku hinnangule Kultuuriministeeriumi konsolideeritud majandusaasta aruande kohta.

Audit sooritati kooskõlas INTOSAI<sup>2</sup> auditistandarditega. Need standardid nõuavad, et audit kavandatakse ja sooritatakse viisil, mis võimaldab piisava kindlustundega otsustada, et finantsaruanded ei sisalda olulisi

<sup>2</sup> *International Organisation of Supreme Audit Institutions* – Kõrgeimate Kontrolliasutuste Rahvusvaheline Organisatsioon, mis tegutseb ÜRO egiidi all.

vigu ega ebatäpsusi. Auditi käigus kontrolliti väljavõtteliselt tõendusmaterjale, millel põhinevad raamatupidamise aastaaruannetes ja eelarve täitmise aruannetes esitatud näitajad. Audit hõlmas arvestus-  
põhimõtete analüüsi ja majandustehingute õiguspärasuse kontrolli.

Riigikontrolli sooritatud audititoimingud annavad põhjendatud aluse arvamus avaldamiseks riigi majandusaasta koondaruande seisukohalt oluliste Kultuuriministeeriumi aastaaruande näitajate ja nende aluseks olnud tehingute seaduslikkuse kohta.

Audit tugines algdokumentatsiooni kontrollile, analüütilistele kontrollitoimingutele, sisekontrolli süsteemi toimivuse kontrollimisele ning välis- ja siseaudiitorite tööle. Audititeavet kogudes küsitleti asutuse raamatupidajaid; tutvuti asutusesiseste kordadega, välisaudiitorite aruannetega, olulisemate teemat puudutavate lepingutega auditeeritud ajavahemikul, raamatupidamise andmetega ning algdokumentidega.

### **Auditi lõpetamise aeg**

Audit lõpetati 2007. aasta juunis.

### **Auditi meeskond:**

Auditi meeskonda kuulusid auditijuht Sale Ajalik ja vanemaudiitor Merike Starovoitov.

### **Kontaktandmed**

Auditi kohta saab lisainfot Riigikontrolli kommunikatsiooniteenistusest  
tel +372 640 0704 või +372 640 0777, e-post [riigikontroll@riigikontroll.ee](mailto:riigikontroll@riigikontroll.ee)

Auditaruande elektrooniline koopia (pdf) on saadaval koduleheküljel [www.riigikontroll.ee](http://www.riigikontroll.ee).

Auditaruande kokkuvõte on saadaval ka inglise keeles.

Auditaruande number Riigikontrolli asjaajamissüsteemis on OSIII-2-1.4/07/56.

Riigikontrolli postiaadress on:

Narva mnt 11a  
15013 TALLINN  
Tel +372 640 0700  
Faks +372 661 6012  
[riigikontroll@riigikontroll.ee](mailto:riigikontroll@riigikontroll.ee)

## Riigikontrolli varasemad auditid Kultuuriministeeriumis

- 14.07.2006 – Kultuuriministeeriumi 2005. aasta raamatupidamise aastaaruande ja tehingute seaduslikkuse auditeerimine riigi 2005. aasta majandusaasta koondaruande hinnangu andmiseks
- 10.07.2006 – Kultuuriministeeriumi poolt omavalitsustele eraldatud investeeringud
- 15.08.2005 – Kultuuriministeeriumi valitsemisala raamatupidamise korraldus ja tehingute seaduslikkus 2004. aastal
- 13.07.2005 – Muinsuskaitseameti majandustegevus 2004. aastal

Kõik aruanded on kättesaadavad Riigikontrolli koduleheküljelt [www.riigikontroll.ee](http://www.riigikontroll.ee)